Izvorna jezična inačica ove stranice de nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

engleski

Sljedeći jezici: en već su prevedeni.

Swipe to change

Osiguravanje imovine tijekom sudskog postupka u zemljama EU-a

Austrija

1 Koje vrste mjera postoje?

Privremene mjere i mjere opreza primjeri su postupaka osiguranja. U austrijskom pravu postoje sljedeći postupci osiguranja:
osiguranje dokaza
prisilna ovrha radi osiguranja potraživanja
privremene mjere zabrane.
Svim tim postupcima osiguranja zajedničko je da stranke ne moraju dokazati svoje navode, već ih samo potvrditi, odnosno prikazati ih vjerodostojnima.
Najvažnije su mjere privremene mjere zabrane te su samo one pojašnjenje u nastavku.
Privremene mjere zabrane nalozi su suda u obliku rješenja kojima se osigurava buduća prisilna ovrha ili se samo uređuju činjenični odnosi tijekom određenog razdoblja ili se osigurava privremeno ispunjenje tražbine.
Privremene mjere zabrane dalje se dijele na privremene mjere zabrane
radi osiguranja novčane tražbine
radi osiguranja zahtjeva za izvršenje radnje
radi osiguranja prava ili pravnog odnosa.

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Privremene mjere zabrane izriču se samo na zahtjev. Stranke se nazivaju „tužitelj" i „tuženik". Za izdavanje privremene mjere zabrane nadležan je
za vrijeme postupka koji je već u tijeku, sud odgovarajućeg stupnja pred kojim se vodi postupak
za vrijeme ovršnog postupka, sud koji postupa u ovrsi
prije parničnog postupka ili između parničnog postupka i ovršnog postupka okružni sud u čijem se području opće nadležnosti nalazi tuženik
alternativno, sud nadležan za predmet sudske zabrane ili stalno ili privremeno boravište dužnika treće osobe ili okružni sud pred kojim se vodi prva rasprava u ovršnom postupku.
Budući da se postupak vodi prema propisima ovršnog prava, u prvostupanjskom postupku nema obveze zastupanja.
Ako je potrebno provesti stvarne ovršne radnje, primjerice sudsku zapljenu, one se provode po službenoj dužnosti (provodi ih sudski ovršitelj). Troškove privremene mjere zabrane, čiji iznos ovisi o vrijednosti tražbine koja se osigurava, u pravilu najprije snosi sam tužitelj. Tek ako je uspješan u glavnoj raspravi, ima pravo na naknadu troškova koja se u pravilu traži u glavnom postupku. Tuženiku se, s druge strane, već u odluci o privremenoj mjeri zabrane jamči pravo na naknadu troškova ako pobijedi u predmetnom postupku.

2.2 Glavni uvjeti

Preduvjet za izricanje privremene mjere zahtjev je tuženika za novčanu tražbinu, nenovčanu tražbinu kojom se traži izvršenje druge radnje ili se tvrdi i dokazuje sporno pravo ili pravni odnos, odnosno kojom se tvrdi i dokazuje postojanje rizika.
U slučaju privremene mjere radi osiguranja novčanih tražbina potrebno je dokazati subjektivni rizik; to znači da je potrebno dokazati da će tuženik, bez izricanja privremene mjere, poduzeti mjere kako bi onemogućio ili otežao povrat novčane tražbine.
U slučaju ostalih vrsta privremenih mjera potrebno je dokazati samo objektivni rizik, odnosno da bi bez izricanja privremene mjere provedba ili ostvarivanje zahtjeva bili onemogućeni ili znatno otežani, prije svega zbog promjene postojeće situacije.
U slučaju privremenih mjera radi osiguranja novčanih tražbina i u slučaju ostalih vrsta privremenih mjera, kako bi se potvrdio rizik dovoljno je dokazati da bi zahtjev trebalo izvršiti u državama u kojima takva provedba nije zajamčena međunarodnim ugovorima ili pravom EU-a.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijegati takvim mjerama?

Sredstva osiguranja novčane tražbine detaljno su navedena u Ovršnom zakonu. To su:
zapljena pokretnina i upravljanje njima
zabrana prodaje ili davanja u zalog pokretne fizičke imovine
zabrana trećim osobama
upravljanje imovinom tuženika
zabrana prodaje ili terećenja nekretnina ili prava upisanih u zemljišnim knjigama.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Učinci se razlikuju s obzirom na vrstu sredstva osiguranja. Zapljenom pokretnina i upravljanjem njima te se pokretnine izuzimaju iz neposrednog osobnog utjecaja tuženika. Međutim, i zakonsko raspolaganje zaplijenjenom stvari i stvari kojom se upravlja načelno je ništavno. Kako bi se spriječile promjene kojima se umanjuje vrijednost stvari ili korist iz njih za vrijeme zapljene i upravljanja, zakonom se sudu daje veći prostor za procjenu „nužnih ili korisnih" mjera. Te mjere mogu na primjer uključivati prodaju zaplijenjenih stvari koje su podložne brzom kvarenju.
Mjere koje nisu u skladu sa zabranom prodaje ili davanja u zalog pokretnih fizičkih stvari nemaju učinak.
Sudska zabrana davanja trećim osobama provodi se tako da se tuženiku uskrati svako odlučivanje o svojem pravu i posebno pozivanju na njega. Istovremeno se trećoj osobi naređuje da, do daljnjih odredbi suda, ne plaća ono što duguje tuženiku niti mu vraća stvari koje mu pripadaju niti da poduzima išta što bi onemogućilo ili znatno otežalo provedbu ovrhe novčane tražbine ili dugovanih stvari ili stvari koje treba vratiti. Trećem se dužniku dakle može

zabraniti samo izvršenje obveze odnosno ometanje izvršenja, ali ga se ne može prisiliti na izvršenje plaćanja tuženiku ili mu zabraniti ostvarivanje bilo kojeg prava. Treća je osoba u slučaju nepridržavanja zabrane obvezna nadoknaditi štetu; zakonom nije izričito uređeno jesu li mjere koje proturječe zabrani ništavne, a u austrijskom pravu nema suglasnosti oko toga.
Upravljanje nekretninom tuženika preuzima upravitelj kojeg imenuje i nadzire sud.
Zabrana prodaje i terećenja nekretnina ili prava upisanih u zemljišnim knjigama bilježi se u zemljišnim knjigama. Prema toj zabilježbi, dobrovoljne mjere tuženika u pogledu nekretnine odnosno prava te odgovarajući upisi u zemljišnim knjigama jesu dopušteni, ali imaju učinak samo u pogledu tužitelja. Tek kad se zahtjev tužitelja odbije pravomoćnom odlukom ili se privremena mjera zabrane ukine na neki drugi način, treća osoba i u odnosu na tužitelja dobiva puno pravo i može naložiti brisanje zabrane.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Privremena mjera zabrane vrijedi samo određeno razdoblje i može se produljiti na zahtjev tužitelja. Ako se privremena mjera zabrane odredi izvan parničnog postupka, sud treba odrediti primjeren rok za obrazloženje tužbe u pogledu osigurane tražbine i za ulaganje tužbe ili ovršnog zahtjeva. Uplatom iznosa za oslobođenje od obveze (jamčevine) tuženik može obustaviti provedbu mjera i ukinuti već provedene mjere.
Privremenu mjeru zabrane potrebno je ukinuti na zahtjev ili po službenoj dužnosti u sljedećim slučajevima:
rok za obrazloženje je istekao
privremena mjera zabrane provedena je u većem opsegu nego što je bilo potrebno za osiguranje tuženika
više ne postoje preduvjeti za mjeru zabrane
tuženik je uplatio jamčevinu ili osiguranje
više ne postoji razlog za mjeru zabrane.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

U postupku za izricanje privremene mjere zabrane predviđena su dva pravna lijeka bez odgodnog učinka:
Prigovor protiv privremene mjere zabrane: u roku od 14 dana tuženik ili treća osoba – dužnik mogu uložiti prigovor ako ih se prije toga nije saslušalo. Novi dokazi mogu se predložiti kako bi se osiguralo pravo na saslušanje. O prigovoru rješenjem odlučuje prvostupanjski sud nakon zatvorene usmene rasprave.
Moguća je i žalba (*Rekurs*) protiv rješenja u postupku u pogledu privremenih mjera zabrane. Rok za rekurs iznosi 14 dana. Postupak u povodu izjavljenog rekursa jest postupak u kojem sud odlučuje isključivo na temelju spisa te nije dopušteno predlaganje novih dokaza. Revizijski rekurs dopušten je i protiv potvrđenog rješenja kojim se izriče privremena mjera zabrane, ali ne i ako je privremena mjera odbijena.

Posebna pravila:

Zakonom su predviđena sljedeća posebna činjenična stanja:
određivanje privremenog uzdržavanja za (razvedenog) bračnog druga
privremeno uređivanje, korištenje ili osiguranje imovine u upotrebi bračnih drugova i bračne ušteđevine
određivanje privremenog uzdržavanja za dijete
privremene mjere zaštite od obiteljskog nasilja
privremene mjere za općenitu zaštitu od nasilja
privremene kamate za najam
privremene mjere zaštite od zadiranja u privatnost
osiguranje hitne potrebe za smještajem jednog bračnog druga.

Među tim posebnim pravilima posebna se važnost pridaje privremenim mjerama za zaštitu od nasilja. U Austriji postoji jednostavno uređen i vrlo učinkovit sustav zaštite od nasilja kojim se omogućuje udaljavanje nasilnog sustanara i izricanje zabrane povratka. Usto postoji mogućnost zabrane zadržavanja na određenim mjestima i zabrane uspostavljanja kontakta ako jedna osoba drugu zbog svojeg nasilnog ponašanja odvraća od daljnjeg susreta. Sustavom je posebno predviđena uska suradnja među policijom, sudovima, interventnim centrima za zaštitu od obiteljskog nasilja, a, ako je riječ o maloljetnicima, i među ustanovama za skrb o mladima.
Na temelju zakona o policiji redarstvena tijela ovlaštena su u slučaju ugrožavanja života, zdravlja ili slobode odrediti udaljenje ili zabranu pristupa u trajanju od najviše dva tjedna. Ako se na sudu uloži zahtjev za izricanje privremene mjere zabrane, rok se produžuje na najviše četiri tjedna. Policija je obvezna i kontaktirati interventni centar radi potpore žrtvi nasilja.
Sud je dužan postupiti na sljedeći način prema osobi koja drugu osobu fizičkim napadom, prijetnjom takvim napadom ili ponašanjem koje u velikoj mjeri ugrožava psihičko zdravlje odvraća od daljnjeg zajedničkog života:
na zahtjev druge osobe naložiti toj osobi udaljenje iz stana i njegove neposredne okoline i
zabraniti toj osobi povratak u stan i njegovu neposrednu okolinu, ako stan služi za hitno ispunjavanje stambenih potreba podnositelja zahtjeva.
Nadalje, sud osobi koju se udaljuje može zabraniti i zadržavanje na određenim mjestima (npr. ispred stambene zgrade, ispred škole djeteta) i odrediti izbjegavanje susreta i kontaktiranja s podnositeljem zahtjeva, ako se tomu ne protivi bitan interes protivnika zahtjeva.
U slučaju izricanja privremene mjere zabrane u postupku povezanom s glavnim predmetom, kao na primjer postupkom za razvod ili poništaj braka, postupkom za podjelu imovine ili postupkom za pojašnjavanje prava korištenja stanom, ona je na snazi do pravomoćnog završetka tog glavnog postupka. Privremena mjera zabrane može se izreći neovisno o nastavku bračne zajednice i neovisno o glavnom postupku. Ako, međutim, takav postupak nije u tijeku, razdoblje za koje se donosi takva mjera zabrane ne smije biti dulje od šest mjeseci.
Ako su ispunjeni preduvjeti, privremena mjera zabrane provodi se po službenoj dužnosti ili na zahtjev. Pritom tijelo za ovrhu (sudski ovršitelj) treba udaljiti protivnika zahtjeva iz stana i oduzeti mu sve ključeve od stana te ih dostaviti sudu. Izvršenjem privremenih mjera zabrane radi zaštite od nasilja sud može naložiti redarstvenim tijelima da pozovu u pomoć tijela za održavanje javne sigurnosti koja im stoje na raspolaganju. To se vrlo često javlja u praksi tako da privremene mjere zabrane radi zaštite od nasilja u pravilu ne provodi sudski ovršitelj, već tijela za održavanje javne sigurnosti.

Posljednji put ažurirano: 05/06/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.